

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Філософський факультет
Кафедра релігієзнавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник декана
філософського факультету
Дмитро НЕЛІПА
факультет
«31» 08 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПІДГОТОВКА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

для студентів

галузь знань 03 гуманітарні науки
спеціальність 031 релігієзнавство
освітній рівень перший (бакалаврський)
освітня програма Релігієзнавство
спеціалізація -
вид дисципліни обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	<u>2024/2025</u>
Семестр	8
Кількість кредитів ECTS	8
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	Захист

Викладач:

Пасічник Олександр Сергійович, к.ф.н., доцент кафедри релігієзнавства

Пролонговано: на 2022/2023 н.р. Масікова Т.І. «31» 08 2022р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. () «__» 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ - 2021

Розробники:

Пасічник Олександр Сергійович, кандидат філософських наук, доцент
кафедри релігієзнавства.

Затверджено

« 26 » серпня 2021 р.

Зав. кафедри релігієзнавства

Евген (Евген ХАРЬКОВЩЕНКО)

Протокол № 1 від « 26 » серпня 2021 р.

Схвалено науково-методичною комісією філософського факультету

Протокол від « 31 » серпня 2021 року № 2

Голова науково-методичної комісії Ірина (Ірина МАСЛІКОВА)

« 31 » серпня 2021 року

Запропоновано на 2022-2023 н.р. Збр №2 від 31.08.2022

Маслікова Т.Т. Ірина

ВСТУП

1. Мета дисципліни – метою кваліфікаційної роботи є систематизація, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань зі спеціальності та застосування їх при вирішенні конкретних наукових, виробничих завдань, спрямована на розвиток навичок самостійної роботи й оволодіння методикою дослідження та експерименту, що пов'язані з темою роботи.

2. Вимоги до вибору навчальної дисципліни.

1. До початку написання кваліфікаційної роботи студенти мають **знати** теоретичний зміст предметної області: систему релігієзнавчих ідей, підходів, концепцій, теорій, поняття та принципи релігійних явищ і процесів.

2. **Вміти** збирати, систематизувати, аналізувати та інтерпретувати інформацію щодо релігійних процесів та практик; прогнозувати перспективи розвитку феноменів та процесів релігії в сучасному світі.

3. **Володіти навичками** наукового дослідження та управління інформацією; критичного ставлення та прогнозування стосовно політичних, економічних, релігійних подій та явищ; використання іншомовних фахових релігієзнавчих інформативних джерел.

3. Анотація навчальної дисципліни: Кваліфікаційна робота є невід'ємною частиною процесу здобуття освіти і покликана інтегрувати науковий, освітній і виробничий чинники в навчальному процесі. У ході підготовки кваліфікаційної роботи та під час її публічного захисту студенти мають продемонструвати здобуті знання, вміння і практичні навички, способи мислення, професійні, світоглядні і громадянські якості. Йдеться про набуття компетентностей, володіння якими студент засвідчує на певному рівні навчання. Відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 031 релігієзнавство першого (бакалаврського) рівнів (2021) кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми релігієзнавства, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов. У процесі виконання кваліфікаційної роботи у студента закріплюються здатності до критичного мислення, навички генерування нового знання, розвивається звичка до самостійної сумлінної праці на основі самопримусу, посилюються вміння щодо організації та реалізації дослідницької діяльності у галузі релігії. Публічний захист дає досвід, необхідний у подальшій роботі за фахом.

4. Завдання (навчальні цілі) – в результаті підготовки та захисту кваліфікаційної роботи перевіряються наступні програмні результати навчання: ефективно працювати з інформацією з різних джерел, критично її аналізувати, інтерпретувати, класифікувати, систематизувати з метою розв'язання релігієзнавчих проблем; знати і застосовувати у професійній діяльності основні поняття, теорії та методи релігієзнавства; збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти, пов'язані з розвитком релігій та конфесій, використовувати їх для розв'язання складних завдань у спеціалізованих сферах професійної діяльності; критично оцінювати й аналізувати інформацію різних джерел з релігієзнавчої проблематики; використовувати інформаційні технології для виявлення сучасних тенденцій співіснування релігій та конфесій в умовах глобалізації та міжкультурного діалогу; застосовувати релігієзнавче знання та методи наукового дослідження релігії для практичного вирішення сучасних соціокультурних проблем (забезпечення прав людини на свободу віросповідання, міжрелігійних відносин, міжрелігійного діалогу, державно-церковних відносин, віруючих і невіруючих, релігійної освіти, медичних та екологічних проблем тощо); презентувати власний погляд у відкритих дискусіях з релігієзнавчої проблематики; мати навички виконання наукових досліджень у галузі релігієзнавства у складі групи, оцінювати їх результати і аргументувати висновки за результатами досліджень; мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі релігієзнавства; мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності, нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

Кваліфікаційна робота спрямована на формування наступних програмних компетентностей:

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 7. Здатність проведення дослідження на належному рівні.

ЗК 8. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ФК 2. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 3. Здатність застосовувати багатоманіття методологій релігієзнавства при вивченні феномену релігії.

ФК 4. Здатність критично осмислювати основні поняття, теорії та методи релігієзнавства, ідеї та висновки релігієзнавчих праць.

ФК 7. Здатність застосовувати знання про основні форми та тенденції виникнення нових релігійних віровчень, рухів та організацій для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем релігієзнавства.

ФК 10. Здатність виявляти потенційні зв'язки предметних знань релігієзнавства і їх застосування при аналізі актуальних суспільних проблем.

5. Результати навчання

В результаті написання і захисту кваліфікаційної роботи студент повинен:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація 4. автономність та відповідальність)		Методи навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
	Знати:			
1.1	предмет і методологію свого дослідження, володіти матеріалом по темі роботи	Самостійна робота	Публічний захист	10
1.2	релевантну наукову літературу, праці визнаних фахівців у галузі і найновіші публікації за темою	Самостійна робота	Публічний захист	20
	Вміти:			
2.1	Фіксувати специфіку реалізації релігійних ідей, образів та смислів, а також критично оцінювати можливості їхньої інтерпретації для розв'язання суспільно-значимих проблем	Самостійна робота	Публічний захист	7
2.2	аналізувати релігієзнавчі тексти, верифікувати інформацію у відповідності до поставлених задач	Самостійна робота	Публічний захист	10
2.3	оцінювати історичні здобутки та новітні досягнення релігієзнавства	Самостійна робота	Публічний захист	5

	для вирішення завдань свого дослідження			
2.4	працювати з фактами релігійної сфери та здійснювати їх інтерпретацію у відповідності до теми свого дослідження	Самостійна робота	Публічний захист	10
2.5	генерувати та перевіряти гіпотези, збирати докази та аргументувати висновки	Самостійна робота	Публічний захист	5
комунікація:				
3.1	вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для викладення професійних питань	Самостійна робота	Публічний захист	5
3.2	популяризувати професію релігієзнавця, дотримуючись етичних принципів	Самостійна робота	Публічний захист	2
3.3	організовувати та підтримувати комунікації з органами влади, науково-дослідними установами, інформаційно-аналітичними службами, засобами масової інформації з питань релігії	Самостійна робота	Публічний захист	3
3.4	презентувати і захищати результати свого дослідження	Самостійна робота	Публічний захист	5
автономність та відповідальність:				
4.1	оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт	Самостійна робота	Публічний захист	5
4.2	аналізувати форми та механізми релігійних процесів та явищ з урахуванням регіональної специфіки	Самостійна робота	Публічний захист	3
4.3	приймати ефективні рішення щодо розв'язання складних суспільних задач і практичних, пов'язаних з релігійною тематикою	Самостійна робота	Публічний захист	2
4.4	демонструвати можливості до подальшого навчання з високим рівнем автономності	Самостійна робота	Публічний захист	3

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни Програмні результати навчання	1.1	1.2	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	3.1	3.2	3.3	3.4	4.1	4.2	4.3	4.4
ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією з різних джерел, критично її	+			+			+				+				+

аналізувати, інтерпретувати, класифікувати, систематизувати з метою розв'язання релігієзнавчих проблем.														
ПРН 5. Знати і застосовувати у професійній діяльності основні поняття, теорії та методи релігієзнавства.		+			+			+					+	
ПРН 7. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти, пов'язані з розвитком релігій та конфесій, використовувати їх для розв'язання складних завдань у спеціалізованих сферах професійної діяльності.			+		+		+			+				+
ПРН 8. Критично оцінювати й аналізувати інформацію різних джерел з релігієзнавчої проблематики.	+				+						+	+		
ПРН 9. Використовувати інформаційні технології для виявлення сучасних тенденцій співіснування релігій та конфесій в умовах глобалізації та міжкультурного діалогу.			+	+			+			+				
ПРН 11. Застосовувати релігієзнавче знання та методи наукового дослідження релігії для практичного вирішення сучасних	+				+			+				+		+

соціокультурних проблем (забезпечення прав людини на свободу віросповідання, міжрелігійних відносин, міжрелігійного діалогу, державно-церковних відносин, віруючих і невіруючих, релігійної освіти, медичних та екологічних проблем тощо).														
ПРН 12. Презентувати власний погляд у відкритих дискусіях з релігієзнавчої проблематики.		+					+				+			+
ПРН 14. Мати навички виконання наукових досліджень у галузі релігієзнавства у складі групи, оцінювати їх результати і аргументувати висновки за результатами досліджень.	+					+						+		+
ПРН 15. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі релігієзнавства.			+			+			+		+			+
ПРН 16. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності, нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних		+				+						+	+	+

умовах.																			
---------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

7.1. Форми оцінювання

Контроль знань здійснюється за системою ECTS, яка передбачає дворівневе оцінювання засвоєного матеріалу, зокрема оцінювання теоретичної підготовки – результати навчання (знання 1.1 – 1.2), що складає 30% від загальної оцінки та оцінювання практичної підготовки – результати навчання (вміння 2.1-2.5); (комунікація 3.1-3.4); (автономність та відповідальність 4.1-4.4), що складає 70% загальної оцінки.

При простому розрахунку отримуємо:

	Підсумкова оцінка кваліфікаційної роботи
<i>Мінімум</i>	<i>60</i>
Максимум	100

Оцінка **відмінно** (90–100 балів) ставиться, якщо студент: у повному обсязі володіє матеріалом, тема дослідження є актуальною, назва відповідає об'єкту, меті і завданням дослідження, вступ і висновки повною мірою відбивають авторську позицію, зміст роботи відповідає заявленому плану, а структурні одиниці (розділи, підрозділи) відповідають авторському задуму; послуговується релевантною науковою літературою, залучає у дослідження праці визнаних фахівців у галузі і найновіші публікації за темою; демонструє незаангажованість мислення; написав роботу науковим стилем, оформив якісно, не використовував текстові запозичення; в усній презентації своєї роботи на захисті демонструє її самостійність та достовірність; повною мірою відповідає на всі поставлені членами комісії питання.

Оцінка **добре** (75–89 балів) ставиться, якщо студент: достатньою мірою володіє матеріалом, тема дослідження є актуальною, назва відповідає об'єкту, меті і завданням дослідження, зміст роботи відповідає заявленому плану; послуговується релевантною науковою літературою; написав роботу науковим стилем, оформив якісно, не використовував текстові запозичення; в усній презентації своєї роботи на захисті демонструє її самостійність та достовірність; відповідає на переважну кількість питань, поставлених членами комісії.

Оцінка **задовільно** (60–74 балів) ставиться, якщо студент: в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, самостійності у вирішенні поставлених завдань, не спирається на необхідну навчальну літературу; написав роботу з суттєвими неточностями, оформив якісно, не використовував текстові запозичення в усній презентації своєї роботи; на захисті до певної міри демонструє її самостійність та достовірність.

Оцінка **незадовільно** (0–59 балів) ставиться, якщо студент: не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань; має суттєві помилки в роботі; не спирається на необхідну навчальну літературу; написав роботу з суттєвими неточностями, використовував текстові запозичення; в усній презентації своєї роботи на захисті не демонструє її самостійність та достовірність; не відповідає на поставлені членами комісії питання.

Якщо студент не згоден з оцінкою, він може не пізніше 12 години наступного після оголошення результату робочого дня подати апеляцію на ім'я ректора. Після цього розпорядженням ректора (проректора з науково-педагогічної роботи) створюється комісія для її розгляду. Апеляція розглядається протягом трьох днів після її подання.

7.3 Шкала відповідності:

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Вид роботи	Кількість годин
		Самостійна робота
	<i>Підготовчий етап</i>	
1	Вибір теми дослідження	10
2	Визначення предмету, об'єкту дослідження, мети, основних завдань	30
3	Ознайомлення з літературою за темою, її підбір та упорядкування	50
	<i>Робота над текстом</i>	
4	Вивчення і конспектування літератури за темою дослідження	20
5	Уточнення структури і плану дослідження	10
6	Викладення основного тексту роботи	60
7	Викладення тексту вступу і висновків	20
	<i>Оформлення роботи</i>	
8	Оформлення списку літератури	10
9	Редагування тексту	20
	<i>Підготовка до захисту</i>	
10	Підготовка виступу	10
	ВСЬОГО	240

Загальний обсяг **240 год.**, в тому числі:

Самостійна робота – **240 год.**

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна (базова):

1. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII //Відомості Верховної Ради. 2014. № 37–38. Ст. 2004.

2. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 034 «Культурологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Наказ МОН № 803 від 16.06.2020 року. Міністерство освіти і науки: веб-сайт. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/standarty/2020/10/02/mon-803-spets-034.pdf>.

3. Положення про систему виявлення та запобігання академічного плагіату у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (Затверджено Вченою радою Київського національного університету імені Тараса Шевченка. 02.03.2020, протокол №8). URL: <http://senate.univ.kiev.ua/?p=1352>.

4. Положення про організацію освітнього процесу у Київському університеті імені Тараса Шевченка (Затверджено Вченою радою Київського національного університету імені Тараса Шевченка. 07.05.2018, протокол №10). Київ : ВПЦ «Київський університет», 2018. 112 с.

Додаткова:

1. Кислий В. М. Організація наукових досліджень : навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. : рек. МОНУ / В. М. Кислий. – Суми : Університетська книга, 2011. – 224 с.
2. Ковальчук В.В., Моїсєєв Л.М. Основи наукових досліджень. Навч. посіб. 3є вид., перероб і доп. /за наук. ред.. В.О. Дроздова. Київ : ВД «Професіонал», 2005. 240 с.
3. Основи методології та організації наукових досліджень: навчальний посібник для студентів, курсантів, аспірантів, ад'юнктів : рек. МОНУ / А. Є. Конверський, В. І. Лубський, Т. Г. Горбаченко та ін. ; за ред. А. Є. Конверського. – Київ : Центр навч. літератури, 2010. – 352 с.
4. Палеха Ю. І. Основи науково-дослідної роботи : навчальний посібник для вищ. навч. закл. : рек. МОНУ / Ю. І. Палеха, Н. О. Леміш. – Київ : Ліра-К, 2013. – 332 с.